KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

Eduskunnan talousvaliokunnalle
TaV@eduskunta.fi
HE 213/2024 vp

KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE EU:N YLEISEN TUOTETURVALLISUUSASETUKSEN TÄYDENTÄMISTÄ KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI JA LAIKSI KULUTUSPALVELUJEN TURVALLISUUDESTA

Kuluttajaliitto ry (jälj. ”Kuluttajaliitto”) kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan talousvaliokunnalle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Hallituksen esityksen tavoitteina on panna täytäntöön EU:n yleinen tuoteturvallisuusasetus ja nykyaikaistaa kulutuspalvelujen turvallisuutta koskevaa sääntelyä. Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa edellytetään markkinavalvontaviranomaisista ja niiden toimivaltuuksista sekä asetuksen rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista säätämistä kansallisessa lainsäädännössä. Esityksessä ehdotetaan säädettäviksi laki kuluttajatuotteiden turvallisuudesta ja laki kulutuspalvelujen turvallisuudesta. Kuluttajaturvallisuuslaki ehdotetaan kumottavaksi ja useisiin säädöksiin tehtäisiin muutoksia. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto olisi jatkossakin markkinavalvontaviranomainen niiden tuotteiden osalta, joiden valvontaa ei muualla lainkaan säädetä muulle viranomaiselle.

Kuluttajaliitto pitää hallituksen esitystä pääsääntöisesti kannatettavana. Kuluttajaliitto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että lain kulutuspalvelujen turvallisuudesta 3 §:n sääntely *”Turvallisena pidetään kulutuspalvelua, joka suunnitellaan ja toteutetaan tässä laissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti ja josta ei aiheudu kulutuspalvelun käyttäjien tai sen välittömässä vaikutuspiirissä olevien terveydelle* ***vaaraa, joka ei ole hyväksyttävissä”*** jättää tilaa harkinnalle ja epävarmuudelle, millä voi olla kuluttajien kannalta kielteisiä seurauksia. Kuluttajaliitto toteaa kuitenkin, että pykälässä olevat täsmennykset voidaan nähdä asianmukaisina joskin aika laveina. Kuluttajaliitto katsoo myös, että on tärkeää, että viranomaisella on riittävät resurssit ja keinot puuttua havaitsemiinsa turvallisuutta koskeviin epäkohtiin. Markkinavalvontaviranomaisen oikeus tehostaa määräyksiään uhkasakoilla ja muilla hallinnollisilla pakkokeinoilla on tärkeä turvallisuuselementti. Seuraamusmaksua koskeva sääntely voidaan myös nähdä perusteltuna ja kannatettavana. Seuraamusmaksun määrän tulee soveltua sekä edistämään seuraamusmaksun pelotevaikutusta että osoittamaan menettelyn vakavuuden ja rangaistavuuden. Edellä mainitun lain 10 §:n sääntely palveluntarjoajan velvollisuudesta ilmoittaa valvontaviranomaiselle ennakoimattomasta onnettomuudesta tai läheltä piti -tilanteesta edistää turvallisuutta sekä palveluntarjoajan toiminnassa itsessään mutta mahdollisesti myös laajemmin yhteiskunnassa.

Lopuksi Kuluttajaliitto haluaa todeta, että tilanteessa, jossa turvallisuutta koskevaa sääntelyä on useissa eri säädöksissä, on tärkeää, että kuluttajat ja elinkeinonharjoittajat saavat selkeää ja ymmärrettävää tietoa oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Tämä edellyttää resursointia viestintään ja tiedottamiseen sekä yhteistyötä eri viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kesken.

Helsingissä 18.2.2025

Kuluttajaliitto ry

Julia Lumijärvi, juristi. OTM, HLL